

2010. június 17., csütörtök

Az emberi jogok védelmezőit szolgáló uniós politikák

P7_TA(2010)0226

Az Európai Parlament 2010. június 17-i állásfoglalása az emberi jogi jogvédőket támogató uniós politikákról (2009/2199(INI))

(2011/C 236 E/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az Emberi Jogok Nemzetközi Egyezségokmányaira és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (IOCPR), valamint a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICESCR),
- tekintettel az Egyesült Nemzeteknek az emberi jogi jogvédőkről szóló nyilatkozatára, valamint az emberi jogi jogvédők helyzetével foglalkozó különmegbízottjának tevékenységére,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződésre, különösen annak 3. és 21. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az Európai Unió emberi jogi iránymutatásaira, különösen az emberi jogi jogvédőkről szóló, 2004 júniusában elfogadott és 2008-ban felülvizsgált uniós iránymutatásokra; valamint az emberi jogi párbeszédre vonatkozó, 2001 decemberében elfogadott és 2009-ben felülvizsgált iránymutatásokra,
- tekintettel a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszéd és emberi jogokkal kapcsolatos konzultációk működéséről szóló 2007. szeptember 6-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az EU külső megállapodásaiban szereplő emberi jogi záradékokra,
- tekintettel a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítása finanszírozási eszközének (a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze - EIDHR) létrehozásáról szóló, 2006. december 20-i 1889/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Uniónak az emberi jogok harmadik országokban való előmozdításában és ezen országok demokratizálásában vállalt szerepéről szóló, 2002. április 25-i, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett bizottsági közleményre ⁽³⁾,
- tekintettel az európai parlamenti képviselők harmadik országbeli látogatásai során az emberi jogok és a demokrácia védelmében tett fellépéseire vonatkozó külön iránymutatásaira,
- tekintettel a Szaharov-díj a gondolatszabadságáért alapokmányára, amelyet az Európai Parlament Elnökök Értekezlete 2003. május 15-én fogadott el, és 2006. június 14-én módosított,
- tekintettel a világban fennálló emberi jogi helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen azok egyes esetekről szóló mellékleteire,
- tekintettel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértésével kapcsolatos rendszeres vitákra és sürgős állásfoglalásokra,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának az emberi jogi jogvédők védelmének erősítéséről és tevékenységeik előmozdításáról szóló, 2008. február 6-án elfogadott nyilatkozatára,

⁽¹⁾ HL C 187. E, 2008.7.24., 214. o.

⁽²⁾ HL L 386., 2006.12.29., 1. o.

⁽³⁾ HL C 131. E, 2003.6.5., 147.o.

2010. június 17., csütörtök

- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által 2009. február 24-én elfogadott, „Az emberi jogi jogvédők helyzete az Európa Tanács tagállamaiban” című állásfoglalásra ⁽¹⁾,
  - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 2007. október 10-én elfogadott, az európai nem kormányzati szervezetek jogi státuszával kapcsolatos ajánlásokra ⁽²⁾,
  - tekintettel a regionális emberi jogi eszközökre, többek között az Emberi Jogok Európai Egyezményére, az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Chartájára és az Emberi Jogok és a Népek Jogai Afrikai Bizottsága által elfogadott, az emberi jogi jogvédőkről szóló állásfoglalásokra, az Emberi Jogok Amerikai Egyezményére és az Emberi Jogok Arab Chartájára,
  - tekintettel a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló 2009. július 13-i, 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
  - tekintettel az EU egyes tagállamiban zajló, a veszélyeztetett emberi jogi jogvédők védelmére és befogadására irányuló programokra,
  - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
  - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A7-0157/2010),
- A. mivel az Egyesült Nemzetek Alapokmánya értelmében minden tagállamnak kötelessége, hogy támogassa az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes tiszteletben tartását és érvényesítését,
- B. mivel az 1998-ban elfogadott ENSZ-nyilatkozat szerint az „emberi jogi jogvédő” kifejezés olyan személyekre vonatkozik, akik egyénileg vagy másokkal együttműködve, békés eszközökkel tevékenykednek az emberi jogok előmozdítása és védelme érdekében,
- C. mivel az emberi jogi jogvédők gyakran saját életüket veszélyeztetése árán a világ minden táján kulcsfontosságú szerepet játszanak az alapvető emberi jogok védelmezésében és előmozdításában, és mivel országaikban döntő részt vállalnak a demokrácia alapelveinek megszilárdításában, pártatlanul és átláthatóan végzik munkájukat és alapos jelentéseik révén hitelessé válnak, így kapcsolva össze a demokráciát az emberi jogok tiszteletben tartásával,
- D. mivel az emberi jogi jogvédők támogatása régóta szilárd eleme az Európai Unió emberi jogokkal kapcsolatos külkapcsolati politikájának, mivel azonban az EU által nyújtott támogatás az érintett államoktól függően változó,
- E. mivel különösen az Európai Unió az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez (ECHR) való csatlakozásával kifejezetten foglalkozik az emberi jogok védelmének megerősítésével, amint azt a Lisszaboni Szerződés előírja,
- F. mivel az Európai Parlament jelentős szerepet játszik az emberi jogi jogvédők és a demokrácia támogatása terén többek között az emberi jogi jogvédők – meghallgatások, állásfoglalások, levelek és nem utolsósorban a Szaharov-díj, valamint az emberi jogok világszerte fennálló helyzetéről szóló jelentései révén megvalósuló – védelmén keresztül,
- G. mivel az Európai Unió is egyre inkább összehangolja fellépéseit az Afrikában, Európában, valamint az amerikai országokban létrehozott egyéb regionális és nemzetközi mechanizmusokkal, melyek célja, hogy szigorú figyelemmel kísérjék az emberi jogi jogvédők helyzetét, és arra ösztönözzék az államokat, hogy a nemzetközi és regionális emberi jogi kötelezettségekkel összhangban biztosítsák számukra a munkájukat lehetővé tevő körülményeket,
- H. mivel az Európai Uniónak a világban az emberi jogi jogvédők védelmezőjeként szerzett hitelessége szoros kapcsolatban áll azzal, hogy magában az EU-ban is tiszteletben tartják az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat,

⁽¹⁾ RES/1660(2009).

⁽²⁾ CM/Rec(2007)14.

⁽³⁾ HL L 243., 2009.9.15., 1. o.

2010. június 17., csütörtök

- I. mivel az emberi jogi jogvédők munkájuk során maguk is szembesülnek emberi jogaik megsértésével, és mivel ezen jogsértések között szerepelhet gyilkosság, halálos fenyegetés, elhurcolás, emberrablás, önkényes letartóztatás és fogva tartás, valamint egyéb zaklatás és megfélemlítés, például rágalomhadjárat, továbbá mivel ezek a jogsértések irányulhatnak az emberi jogi jogvédők közvetlen családtagjaira, például a gyerekeikre és más rokonaikra is azzal a céllal, hogy arra kényszerítsék őket, hogy hagyjanak fel tevékenységükkel, mivel az emberi jogi kampányokat sok régióban befolyásolják az emberi jogi jogvédők tevékenységeire vonatkozó korlátozások és az emberi jogi jogvédők üldözése,
- J. mivel az egyes emberi jogvédők védelme megkívánja az uniós emberi jogi politikák általános végrehajtását,
- K. mivel az emberi jogi jogvédők különös veszélynek vannak kitéve, emellett a munkájuk miatt támadásoknak és emberi jogaik megsértésének különösen kitett csoportokba és kategóriákba tartoznak még azok a jogvédők, akik polgári és politikai jogokért – azaz a szólás-, gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadságért, beleértve a vallási kisebbségek jogait is – küzdenek, továbbá akik gazdasági, társadalmi és kulturális jogokért, azaz olyan kollektív jogokért harcolnak, mint az élelemhez való jog és a természeti erőforrásokhoz való hozzáférés, ideértve a szakszervezeti aktivistákat és azokat, akik kisebbségek jogaiért és közösségi jogokért, a gyermekek jogaiért, az őslakos népek jogaiért, a leszbikus, homoszexuális, biszexuális és transznemű személyek jogaiért, illetve akik a korrupció ellen küzdenek,
- L. mivel az emberi jogi jogvédők üldözése egyre kifinomultabb módszerekkel történik, amelyek lehetnek új technológiák, a nem kormányzati szervezetekre vonatkozó korlátozó jogszabályok, illetve a független civilszervezetek működési terét és lehetőségeit komolyan korlátozó adminisztratív akadályok; ennek kapcsán hangsúlyozva, hogy egyes kormányok megnehezítik vagy megakadályozzák, hogy az emberi jogi jogvédők szervezeteket jegyezthessenek be hivatalosan, majd vádat emelnek ellenük amiatt, hogy engedély nélkül gyakorolják az egyesülés szabadságának jogát,
- M. mivel ezek az intézkedések a nemzetközi emberi jogi jogszabályok és számos, egyetemesen elismert alapvető szabadság egyértelmű megsértését jelentik,
- N. mivel az emberi jogi jogvédőket „biztonsági” intézkedésként bejelentett, esetenként közvetlenül őket célzó politikákkal, jogszabályokkal és eljárásokkal is korlátozzák, amit gyakran megbélyegzés és a terrorizmus vádja kísér,
- O. mivel az emberi jogi jogvédők szövetségeinek és tömörüléseinek továbbra is olyan jellegzetes problémákkal kell megküzdeniük, mint például a bűntörzset lefoglalása, helyiségek bezárása, túlzott mértékű pénzbüntetések kiszabása, valamint a bankszámlák aprólékos és szubjektív ellenőrzése,
- P. mivel az emberi jogi záradékot tartalmazó kereskedelmi megállapodások lehetőséget biztosíthatnak az EU-nak ahhoz, hogy a kereskedelmet az emberi jogok tiszteletben tartásának feltételéhez kösse,
1. tisztelettel adózik az emberi jogi jogvédők felbecsülhetetlen értékű munkája előtt, amellyel – saját személyes, valamint a családjuk és hozzátartozóik biztonságát kockára téve – hozzájárulnak az emberi jogok, a jogállamiság és a demokrácia védelméhez és előmozdításához, valamint a konfliktus megelőzéshez; üdvözlöi, hogy az 1998. évi ENSZ-nyilatkozat nem ad szigorú meghatározást az emberi jogi jogvédőkre vonatkozóan, és ebben az értelemben felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy határozottan támogassa ezt a megközelítést;
  2. felszólítja az EU-t, hogy kezelje kiemelten a meglévő eszközök és mechanizmusok hatékonyabb végrehajtását az emberi jogi jogvédők egységes és következetes védelme érdekében az Európai Unióban; javasolja, hogy az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője ténylegesen vegye fontolóra egy fokozottabban eredményközpontú módszer kidolgozását ezen a téren, amely magában foglalja a meglévő emberi jogi politikák és párbeszéd értékelését is;
  3. sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy juttassák kifejezésre az emberi jogi jogvédők tevékenységének támogatásával kapcsolatos politikai akaratot, továbbá használják ki jobban a létező eszközöket, és dolgozzanak ki új kiegészítő mechanizmusokat munkájuk támogatása és előmozdítása érdekében egy olyan, részvételt elősegítő hiteles stratégia keretében, amely hozzájárul a jogvédők munkáját lehetővé tevő és számukra védelmet nyújtó feltételek biztosításához; hangsúlyozza, hogy mindezt olyan politikával kell ötvözni, melynek célja, hogy egyrészt azonnali, másrészt hosszú távú intézkedések révén megelőzze az emberi jogi jogvédők elleni támadásokat és fenyegetéseket, valamint védelmet nyújtson azokkal szemben;

2010. június 17., csütörtök

Intézményi erősödés és a Lisszaboni Szerződésnek megfelelő újítások

4. emlékeztet arra, hogy a Lisszaboni Szerződés az emberi jogok előmozdítását és védelmét az Unió külső fellépéseinek központi elemévé teszi, ahogyan az a 3. és a 21. cikkben szerepel; hangsúlyozza, hogy előnyben kell részesíteni annak biztosítását, hogy az emberi jogok előmozdítása – mint alapvető érték és az Unió külpolitikájának egyik célkitűzése – megfelelően tükröződjön az Európai Külügyi Szolgálat kialakításában és felépítésében, többek között elegendő számú emberi erőforrás biztosítása révén; ezért szorgalmazza, hogy az Európai Külügyi Szolgálaton belül hozzanak létre az emberi jogi jogvédőkkel kapcsolatos konkrét feladattal megbízott központi egységet;

5. emlékeztet arra, hogy az eddigi uniós missziók nem követték kielégítő módon az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó iránymutatásokat, és felszólítja a Bizottságot, hogy a probléma orvoslása érdekében végezzen mélyreható vizsgálatot; ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Lisszaboni Szerződés elfogadásának következményeként a Bizottság harmadik országokban működő küldöttségeinek teljes mértékben ki kell használniuk az új lehetőségeket, de újabb feladatok is hárulnak rájuk e probléma megfelelőbb kezelése érdekében, mivel uniós küldöttségekké válnak, ami az Unió képviselével és az emberi jogi politika végrehajtásával kapcsolatban jelentősebb szerepvállalást jelent; ismételten felszólít tehát arra, hogy minden egyes országba nevezzenek ki egy magasan képzett politikai tisztviselőt az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos konkrét feladatkörök ellátására, valamint hogy az emberi jogokra és az azok végrehajtására vonatkozóan dolgozzák ki a legjobb gyakorlatokat, és az ezekre vonatkozó iránymutatásokat építsék be az uniós küldöttségek személyzetének képzési programjaiba, munkaköri leírásaiba és értékelési folyamataiba;

6. hangsúlyozza az EU és harmadik országok közötti kereskedelmi politikákban, partnerségekben és kereskedelmi megállapodásokban foglalt emberi jogi záradékok fontosságát; „emberi jogi értékelést” javasol azon harmadik országok esetében, amelyek kereskedelmi kapcsolatot létesítenek az EU-val;

7. arra számít, hogy a külügyi és biztonságpolitikai főképviselő – egyben a Bizottság alelnöke – kinevezése, valamint a közös Külügyi Szolgálat felállítása jelentős mértékben javítja az Unió egységességét és hatékonyságát ezen a téren, és határozottan javasolja, hogy az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó uniós iránymutatásokban lefektetett védelmi intézkedések tényleges végrehajtása érdekében a főképviselő/alelnök intézményesítse a helyi stratégiák – és egyben azok rendszeres értékelésének – kidolgozását, szoros együttműködésben a helyi független civil társadalommal;

8. szükségesnek tartja a független civil társadalommal fenntartott kapcsolatok javítását és nyomon követését, valamint úgy véli, javítani kell az emberi jogi jogvédők hozzáférését helyben az uniós küldöttségekhez és missziókhöz; e tekintetben üdvözli a spanyol elnökség arra irányuló kérését, hogy az uniós missziók tagjai közül nevezzenek ki egy közös helyi összekötő tisztviselőt az emberi jogi jogvédők számára, aki az Európai Unió tevékenységének koordinálásáért felelne az emberi jogi jogsértésekre vonatkozó információkhoz való fokozott hozzáférés és a civil társadalommal való együttműködés elősegítése révén, ami ugyanakkor átláthatóságot is biztosít arra vonatkozóan, hogy az emberi jogi jogvédők hogyan látják el feladataikat, valamint vészhelyzet esetén rugalmas módon lehetővé teszi a gyors reagálást; kéri, hogy a Parlamentet tájékoztassák ezekről a kinevezésekről;

Egységesebb és módszeresebb megközelítés az Unió emberi jogi politikájában

9. aggodalmát fejezi ki az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó uniós iránymutatások végrehajtásának elmulasztása miatt; ragaszkodik ahhoz, hogy ezeket az iránymutatásokat valamennyi uniós küldöttség megfelelő módon és maradéktalanul hajtsa végre, valamint tegyen fokozott erőfeszítéseket annak érdekében, hogy 2010 végéig mindannyian kidolgozzák helyi végrehajtási stratégiájukat, vagy amennyiben a stratégia már létezik, 2010 végéig felülvizsgálják azt; kéri, hogy e helyi stratégiák jegyzékét tegyék hozzáférhetővé az Európai Parlament számára, és hozzák nyilvánosságra az Unió emberi jogokról szóló éves jelentésében;

10. felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot és az uniós küldöttségeket, hogy vonják be az emberi jogi jogvédőket és azok szervezeteit a helyi stratégiák megszövegezésébe, nyomon követésébe és felülvizsgálatába, mivel ez határozza majd meg a stratégiák valódi értékét;

11. úgy véli, hogy az emberi jogi jogvédők és a diplomaták közötti, az uniós iránymutatásokban kért, legalább évente egyszer megrendezésre kerülő találkozók egyértelműen hozzájárulhatnak egy ilyen folyamat elindításához és ösztönözhetik a jövőbeni gyakoribb és rendszeresebb találkozók megrendezését; kéri az országban tevékenykedő különböző profilú emberi jogi jogvédők, valamint a régiókból származó jogvédők részvételének biztosítását ezeken a találkozókön;

2010. június 17., csütörtök

12. ezért arra kéri a külügyi és biztonságpolitikai főképviselőt, hogy az emberi jogi jogvédők védelmének javítása, illetve az emberi jogok világszerte történő előmozdítása érdekében vegye fontolóra az emberi jogi jogvédők nemzetközi találkozója megrendezésének lehetőségét az Egyesült Nemzetek érintett szervei, a regionális emberi jogi egyezmények titkárságai, valamint a nemzetközi és regionális nem kormányzati szervezetek részvételével;
13. hangsúlyozza, hogy az iránymutatások végrehajtásakor figyelembe kell venni a nemek közti eltérések szempontjait, és célzottan kell fellépni az emberi jogi jogvédőnők és az egyéb, nagymértékben kiszolgáltatott csoportok, például az újságírók jogaiért, a gazdasági, társadalmi és kulturális jogokért, a gyermekek jogaiért, illetve a kisebbségi jogokért – különösen a vallási és nyelvi kisebbségek jogaiért –, az őslakos népek és a leszbikus, homoszexuális, biszexuális és transznemű személyek jogaiért küzdő jogvédők érdekében;
14. hangsúlyozza a szólásszabadság fontosságát és mind az internetes, mind pedig a nem internetes médiumok szerepét az emberi jogi jogvédők munkájának segítésében;
15. úgy véli, hogy az új technológiák fejlődését és azoknak az emberi jogi jogvédőkre gyakorolt hatását fel kell mérni, az eredményeket pedig be kell építeni az emberi jogokkal és az emberi jogi jogvédőkkel kapcsolatos meglévő uniós programokba;
16. úgy véli, hogy az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó uniós iránymutatások végrehajtására kidolgozott helyi stratégiák főbb szempontjait az országstratégiai dokumentumoknak/nemzeti indikatív programoknak, az európai szomszédságpolitika cselekvési terveinek, valamint a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) és a Stabilitási Eszköz (IfS) éves cselekvési programjainak is tükrözniük kellene;
17. megismétli, hogy az emberi jogi jogvédők uniós támogatása egységességének, hatékonyságának és hitelének növelése céljából a Lisszaboni Szerződésen keresztül az emberi jogi jogvédők támogatását, védelmét és biztonságát kiemelten kell kezelni az EU harmadik országokkal fenntartott kapcsolataiban, és az Unió külpolitikájának minden szintjén valamennyi vonatkozásába és valamennyi eszközébe be kell illeszteni; úgy véli, hogy a kimondottan az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó országstratégiák kidolgozása, hatékony végrehajtása és rendszeres nyomon követése jelentős mértékben hozzájárulna a célirányos megközelítéshez;
18. úgy véli, hogy a harmadik országokban tevékenykedő emberi jogi jogvédők védelmét az uniós emberi jogi párbeszéd hatékonyságának fokozása javítja; hangsúlyozza, hogy az emberi jogi jogvédők helyzetének kérdését, és általánosabban az egyesülés szabadságához való jognak a nemzeti jogszabályokban, rendeletekben és gyakorlatokban való érvényesülését és javulását a harmadik országokkal folytatott valamennyi politikai és emberi jogi párbeszéd, valamint kereskedelmi megállapodás során rendszeresen fel kell vetni, és emlékeztetni kell a partnereket arra, hogy az államok kötelesek biztosítani az ENSZ emberi jogi jogvédőkről szóló nyilatkozatában meghatározott valamennyi kötelezettség és jog beépítését a nemzeti jogba, beleértve az egyesülési és a gyülekezési szabadságot, valamint a hazai és külföldi támogatáshoz való jogot – maximális átláthatóság mellett és döntéshozatali autonómiájukat tiszteletben tartva –, továbbá az emberi jogi jogvédők munkájához elengedhetetlenül fontos jogot, a véleménynyilvánítás szabadságát; hangsúlyozza, hogy a partnerországokat emlékeztetni kell azon kötelezettségükre és felelősségükre is, amely szerint az emberi jogok támogatását, nyomon követését, valamint az emberi jogokról történő jelentéstételt teljes mértékben lehetővé tevő feltételek megteremtése révén meg kell védeniük az emberi jogi jogvédőket és munkájukat, és irántuk tiszteletet kell ébreszteniük;
19. úgy véli, hogy a belföldi és külföldi finanszírozáshoz jutás tekintetében egyedi kritériumokat kell elfogadni, egyensúlyban a megfelelő átláthatósággal és a szükséges bizalmas kezeléssel; intézkedésekre szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy figyelembe vegyenek minden olyan egyéb kritériumot, amelyre az emberi jogi jogvédők hivatkozhatnak, ha azt munkájuk végzéséhez elengedhetetlennek tartják;
20. újra kijelenti, hogy az Európai Parlament küldöttségei – mint az EP harmadik országokkal fenntartott kapcsolataikért felelős szervei – még jelentősebb szerepet tölthetnek be az emberi jogi jogvédők támogatására irányuló törekvésben, összhangban az európai parlamenti képviselők harmadik országokba történő látogatásai során az emberi jogok és a demokrácia védelmében tett fellépéseikre vonatkozó külön iránymutatásokkal;
21. kéri, hogy az Európai Parlament kapjon nagyobb szerepet az EU harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédek során;
22. ösztönzi az üzleti szféra bevonását az emberi jogi párbeszédbe;
23. úgy véli, hogy következetes és összehangolt uniós megközelítésre van szükség, mindazonáltal lehetőséget kell biztosítani a tagállamok számára kiegészítő szerep betöltésére, ha az emberi jogi jogvédők védelméről van szó;

2010. június 17., csütörtök

24. helyteleníti a jogvédők ellen elkövetett jogsértésekkel kapcsolatban a világ számos országában fennálló büntetlenséget; felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy kétoldalú kapcsolattartásai során vesse fel ezt a problémát, és ösztönözze valamennyi államot annak biztosítására, hogy az elkövetőket – tekintet nélkül rangjukra vagy szerepükre – független és hatékony fegyelmi és büntetőjogi eljárás alá vessék, mindenkor szem előtt tartva annak lehetőségét, hogy az adott államban rendelkezésre álló hazai jogorvoslati fokok kimerítése után az Emberi Jogok Európai Bíróságához lehet fordulni;

25. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell azt, hogy az emberi jogi jogvédőkkel szembeni fellépést ne indokolják önkényesen a nemzetbiztonságra vagy a közbiztonságra, illetve a terrorizmus elleni küzdelemre hivatkozva;

26. rámutat, hogy a parlamenti képviselők szintén kulcsfontosságú szerepet játszanak, hiszen ők biztosítják, hogy az emberi jogi jogvédőkre és azok tevékenységére esetlegesen kiható nemzeti jogszabályokat összhangba hozzák a nemzetközi szinten elismert emberi jogi normákkal; ezért hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy az Európai Parlament képviselői mind a helyszínen tevékenykedő szakértőkkel, mind az egyéb parlamenti képviselőkkel folytatott két- és többoldalú megbeszéléseiken rendszeresen érintsék ezeket a kérdéseket, összhangban az európai parlamenti képviselők harmadik országokba történő látogatásai során az emberi jogok és a demokrácia védelmében tett fellépéseire vonatkozó külön iránymutatásokkal;

27. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a független civil társadalmat teljes mértékben be kell vonni valamennyi emberi jogi párbeszéd előkészítésébe, akár civil társadalmi szemináriumok révén, akár egyéb módon; úgy véli, hogy a párbeszéd után a megfogalmazott ajánlások közzétételével, valamint a civil társadalom jobb tájékoztatásával és a számára nyújtott jobb visszajelzéssel meg kell erősíteni a civil társadalmi szemináriumok és a hivatalos párbeszéd közötti kapcsolatot; hangsúlyozza, hogy a párbeszéd során továbbra is fel kell vetni egyedi eseteket, és úgy véli, hogy a nevek listájának közzététele fokozná az uniós fellépések hatását és növelné a nyilvánosság érdeklődését az ilyen esetek iránt, feltéve, hogy ez a közzététel nem jelent kockázatot az emberi jogi jogvédők számára; hangsúlyozza a más emberi jogi jogvédőkkel és a civil társadalommal folytatott együttműködés fontosságát e kockázat felmérésében;

28. úgy véli, hogy a demokrácia és az emberi jogok európai eszközének (EIDHR), amely már eddig is bizonyította, hogy képes az emberi jogok tiszteletben tartásának, valamint a jogállamiság megszilárdításának támogatására és védelmére, továbbra is fokoznia kellene az emberi jogi jogvédők számára nyújtott közvetlen támogatást annak érdekében, hogy mind rövid, mind hosszú távú szükségleteiket kielégítse, biztosítva azt, hogy nem feledkeznek meg a különösen kiszolgáltatott csoportokról és a távoli területeken és olyan területeken élő jogvédőkről sem, amelyekre kevesebb figyelem irányul;

29. felszólítja a Tanácsot és a főképviselőt, hogy határozottan ítéljék el és utasítsák rendre a nemzetközi vállalatokat, ha elnyomó rendszerek számára megfigyeléshez szükséges technológiákat adnak át, segítve ezzel az emberi jogi jogvédők üldözését és letartóztatását;

Az átláthatóság és a láthatóság fokozása mint védelmi intézkedés

30. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az iránymutatások teljes körű alkalmazása és végrehajtása érdekében célzott fellépés révén hívja fel az emberi jogi jogvédők, az Európai Külügyi Szolgálat, az uniós nagykövetségek és a tagállami külügyminisztériumok figyelmét arra, hogy léteznek iránymutatások; úgy véli, hogy az iránymutatásokban előírt éves ülések jelentős támogatást jelentenének az emberi jogi jogvédők számára, másrészt növelnék az uniós fellépések hitelességét és láthatóságát, és ezáltal rávilágítanának az EU emberi jogok védelmében betöltött jelentős szerepére;

31. hangsúlyozza, hogy az emberi jogi jogvédők és munkájuk társadalmi elismertségének és láthatóságának növelése szintén elősegítheti védelmüket nehéz helyzetekben, hiszen amennyiben a jogsértések nem maradnak észrevétlenek, az elkövetők esetleg elállnak a cselekvéstől; felszólítja az uniós tagállamokat és az uniós küldöttségeket, hogy amikor csak lehetséges, a konkrét ügyekkel kapcsolatos diplomáciai lépéseket és egyéb fellépéseket mindig az adott emberi jogi jogvédővel vagy családjával történő tanácskozást követően hozzák nyilvánosságra; felszólítja az uniós missziókat, hogy az iránymutatásoknak megfelelően adjanak rendszeres visszajelzést az emberi jogi jogvédők és családjuk, valamint az EU-t valamely konkrét esetben figyelmeztető nem kormányzati szervezetek számára valamennyi, az ő érdekükben történő bármilyen fellépésről;

32. felszólítja az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét és a külkapcsolatokért felelős valamennyi biztost, hogy harmadik országokba tett látogatásai során rendszeresen találkozzanak az emberi jogi jogvédőkkel, és hangsúlyozza továbbá, hogy az emberi jogi jogvédők támogatását mindenképpen be kell építeni az Unió különleges képviselőinek megbízatásába; hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament mind a főképviselőt, mind a különleges képviselőket elszámoltatja az e téren végzett tevékenységükről;

2010. június 17., csütörtök

33. hangsúlyozza, hogy ki kell dolgozni és tevékenyen támogatni kell az arra irányuló javaslatokat, hogy hogyan lehetne a 2008 decemberében, a Szaharov-díj huszadik évfordulója alkalmából útjára indított Szaharov-hálózatot az emberi jogi jogvédők folyamatos támogatásának részeként alkalmazni, valamint hogy jobban ki kellene használni a díjazottak lehetséges közreműködését az Európai Parlament fellépéseiben, hogy az teljesíthesse megbízatását; megismétli a Szaharov-díj egyes díjazottjai emberi jogainak megsértése miatti aggodalmát;

Összehangoltabb és eredményközpontúbb fellépés az emberi jogi jogvédők érdekében

34. úgy véli, hogy az Uniónak átfogó megközelítést kell kidolgoznia az emberi jogi jogvédőkkel kapcsolatban annak érdekében, hogy a tagállamok körében növekedjen az Unió harmadik országokkal kapcsolatos politikájának hitele és hatékonysága, mely megközelítésbe ugyanakkor a jogvédők tevékenységeit biztosító támogató intézkedések, valamint megelőzési és védelmi intézkedések is beletartoznak, figyelembe véve az emberi jogi jogvédők rövid és hosszú távú szükségleteit; hangsúlyozza, hogy az EIDHR felülvizsgált stratégiájának és az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó uniós iránymutatásoknak tükrözniük kell ezt a megközelítést;

35. úgy véli, hogy az EU-nak az emberi jogokat súlyosan megsértő harmadik országokkal szemben világosan meg kell határoznia a megfelelő szankciókat, és azokat adott esetben alkalmaznia is kell; újra megfogalmazza kérését a Bizottság és a Tanács, valamint különösen a főképviselő/alelnök felé, hogy érvenyesítsék a kereskedelmi megállapodásokban szereplő emberi jogi záradékot, beindítva így a záradékot valóban alkalmazó mechanizmust a Cotonoui Megállapodás 8., 9. és 96. cikkében foglaltak szellemében;

36. úgy véli, hogy az eredményközpontúbb fellépés kidolgozása érdekében az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének rendszeresen fel kellene mérnie, hogy az Unió harmadik országokban működő küldöttségei hogyan hajtják végre az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó uniós iránymutatásokat, és ezt a munkát kiemelten kellene kezelnie és nyomon követnie, valamint ajánlásokat kellene megfogalmaznia azon missziók számára, amelyekben a végrehajtás szemmel láthatóan gyengébbnek mutatkozik;

37. felszólítja a Tanácsot, hogy tegye Európát elérhetőbbé azon emberi jogi jogvédők számára, akik nem maradhatnak hazájukban; felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy alkosson és hajtson végre egyedi intézkedéseket annak érdekében, hogy az ilyen emberi jogi jogvédők számára megkönnyítsék az Európába való bejutást;

38. emlékeztet arra, hogy – sürgősségi intézkedések és kezdeményezések rövid és hosszú távú, rendszeres végrehajtása révén – meg kell oldani a következetes védelmi és menedékjogi stratégia hiányából adódó problémát; arra kéri a főképviselőt, hogy 2010 végéig nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek az ennek érdekében megtett intézkedésekről;

39. ismételtlen felkéri a tagállamokat, hogy sürgősen dolgozzanak ki összehangolt politikát az emberi jogi jogvédők és családtagjaik számára kibocsátandó sürgősségi vízumok tekintetében, alapul véve a sajátos spanyolországi és írországi rendszer példáját; határozott véleménye, hogy óriási előrelépést jelentene az Unió emberi jogi politikája terén, ha az új európai uniós küldöttségek felhatalmazást kapnának arra, hogy ajánlásokat tegyenek a tagállamok számára a sürgősségi vízumok kibocsátása kérdésében; úgy véli, hogy a fenti lehetőségre vonatkozó, a vízumkérelmek feldolgozásáról és a kibocsátott vízumok módosításáról szóló kézikönyvtervezetbe foglalt egyértelmű utalás nagymértékben hozzájárulna e közös megközelítés megvalósításához, ahogyan azt az Európai Parlament a fent említett intézkedésre vonatkozó jogi ellenőrzés során már kifejtette;

40. sürgeti a 27 tagállamot, hogy a vízumoknak az emberi jogi jogvédők számára történő kibocsátása tekintetében egységes álláspontot kövessen;

41. hangsúlyozza, hogy az emberi jogi jogvédők számára e sürgősségi vízumok mellett ideiglenes védelmi és menedéket nyújtó intézkedéseket kell biztosítani Európában, lehetőség szerint pénzügyi forrásokat és lakhatást nyújtva, hogy az emberi jogi jogvédők menedékhez jussanak, továbbá kiegészítő programokról (emberi jogi tevékenységek, előadások európai egyetemeken, nyelvtanfolyamok stb.) is gondoskodni kell; üdvözlí a cseh elnökség által felkarolt „menedékváros” kezdeményezést és a spanyol kormány által 2008-ban indított, a védelemre és befogadásra irányuló programot, és felszólítja a főképviselőt/alelnököt, hogy az Európai Külügyi Szolgálat keretében 2010 végéig végleges formában hozzon létre egy 2011-ben végrehajtandó európai védelmi és befogadási programot anélkül, hogy a többi várostól elvonná a feladatot; ezért arra kéri a főképviselőt, hogy nyújtson be az Európai Parlamentnek kézikönyvet arról, hogyan lehet menedékvárost létrehozni, valamint egy keretjavaslatot az ilyen városok közötti hálózatépítés támogatásáról; szorgalmazza az e téren már létező egyéb kezdeményezések további támogatását;

2010. június 17., csütörtök

42. továbbá hangsúlyozza, hogy azokban esetekben, amikor egy emberi jogi jogvédő élete vagy testi és szellemi egészsége veszélyben forog, a tagállamoknak és az uniós küldöttségeknek az egyéb védelmi eszközöket és sürgős válaszméchanizmusokat is támogatniuk kell, illetve ki kell dolgozniuk ilyeneket; úgy véli, hogy ezt a helyi emberi jogi jogvédőkkel és a civil társadalommal szoros együttműködésben kell végrehajtani;

43. üdvözlözi az európai és nemzetközi szinten létező védelmi mechanizmusok közötti jelenlegi együttműködést, amelyet az információk és a stratégiák rendszeres megosztásával tovább lehetne erősíteni annak érdekében, hogy egyrészt a vészhelyzetekre vonatkozó információmegosztás, másrészt a hosszú távú támogatást célzó tevékenységek összehangolása tekintetében jobban kiegészítsék egymást, például egy biztonságos, minden hivatalos érdekelt fél számára elérhető internetes platform alkalmazásával; ezzel kapcsolatban üdvözlözi az Európa Tanács által szervezett éves üléseket, valamint az emberi jogi jogvédők védelmére létrehozott megfigyelőközpont – az Emberi Jogi Szervezetek Nemzetközi Szövetsége (FIDH) és a Kínzás Elleni Világszervezet (OMCT) közös programja – által rendezett, „inter-mechanisms” elnevezésű éves üléseket, amelyek célja a nemzetközi és regionális mechanizmusok, valamint az emberi jogi jogvédők védelmével foglalkozó intézmények közötti kapcsolat megerősítése; felhívja a Tanács Emberi Jogi Munkacsoportja és – az Európa Tanács emberi jogi biztosának kezdeményezésére – az Európa Tanács keretein belül működő, az emberi jogi jogvédőkkel foglalkozó európai munkacsoportokat, hogy vizsgálják meg a szorosabb együttműködés lehetőségeit;

44. kéri, hogy a Lisszaboni Szerződés végrehajtásával összefüggésben az uniós intézmények dolgozzanak ki az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó intézményközi együttműködési mechanizmust; feltételezi, hogy egy ilyen mechanizmus kidolgozását segíthetné az, ha valamennyi uniós intézményben és szervben tájékoztatási központot állítanának fel az emberi jogi jogvédőkkel kapcsolatban, amely tájékoztatási központ szoros együttműködésben dolgozna az uniós missziók és küldöttségek emberi jogokkal és demokráciával foglalkozó megbízottaival;

45. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az uniós intézmények és az egyéb védelmi mechanizmusok közötti riasztási rendszer kialakításának lehetőségeit;

46. meggyőződése, hogy segítené az információátadást, ha létrehoznának olyan adatbázisokat vagy „munkanaplókat”, amelyekben nyomon követhetők a megtett lépéseket, elsősorban az egyes személyek vonatkozásában, mindeközben teljes titoktartást garantálva;

47. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy kövesse figyelemmel és rendszeresen ellenőrizze az emberi jogi jogvédőkre vonatkozó uniós iránymutatások rövid és hosszú távú végrehajtását, és erről nyújtson be jelentést az Európai Parlament Emberi Jogi Albizottságának;

*

*   *

48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Unió tagállamainak.

A statisztikai adatok minősége az Unióban és a Bizottság (Eurostat) kibővített ellenőrzési jogköre

P7_TA(2010)0230

Az Európai Parlament 2010. június 17-i állásfoglalása az uniós statisztikai adatok minőségéről és a Bizottság (Eurostat) kibővített ellenőrzési jogköréről

(2011/C 236 E/11)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2010)0053),

— tekintettel a Bizottság javaslatára (COM(2005)0071 – 2005/0013(CNS)),